

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Jolanta Fedak

DUS-0700-118-WB/11

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 25.05.11.

nr. 2691 podpis. Borusewicz

Warszawa, dnia 20-05-2011 r.

J. Kwiecinski
SECRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 23.05.11. zał.
nr. 5019 podpis. Mowcz

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z przekazanym przez Pana Marszałka przy piśmie z dnia 27 kwietnia br., znak : BPS/DSK-043-3592/11 oświadczeniem Senatora Ryszarda Knosali w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą - pozwolę sobie przedstawić, co następuje:

Kwestia obowiązku ubezpieczenia społecznego została uregulowana przepisami ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5, w związku z art. 13 pkt 4 cytowanej ustawy - osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym gospodarczą) podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i spoczywa na nich obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia w okresie od dnia rozpoczęcia do dnia zakończenia prowadzenia tej działalności (z wyłączeniem okresów, na które została zawieszona działalność na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej). Podstawę wymiaru składek dla tych osób stanowi zadeklarowana kwota, która nie może być niższa niż 60% przeciętnego wynagrodzenia przyjmowanego corocznie do ustalenia rocznego ograniczenia kwoty podstawy wymiaru składek. Oznacza to, że podstawę wymiaru składek w tej wysokości mogą zadeklarować również przedsiębiorcy, którzy z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej osiągają znacznie, nawet wielokrotnie wyższe przychody.

Zdecydowana większość osób prowadzących działalność gospodarczą deklaruje niezależnie od faktycznych dochodów minimalną ustawowo dopuszczoną kwotę podstawy wymiaru składek dla celów ubezpieczeń społecznych, która została skalkulowana na tym poziomie aby zagwarantować możliwość otrzymania odpowiedniej wysokości przyszłych świadczeń – nie niższych niż najniższe dofinansowywane przez budżet państwa

Zasady takie obowiązują od ponad 20 lat.

Kwota podstawy wymiaru składek rzutuje nie tylko na wysokość obliczanych od tych kwot emerytur ale również rent, zasiłków chorobowych i macierzyńskich, świadczeń rehabilitacyjnych oraz rent rodzinnych.

W rezultacie – w ostatnich kilku latach, przeciętne świadczenia z systemu ubezpieczeń społecznych (emerytury i renty) w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą – wynosiły od ok. 200 do ok. 400 zł mniej niż w przypadku innych ubezpieczonych.

Podjęmowane dotychczas próby wprowadzenia zróżnicowania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących działalność gospodarczą, stosownie do osiąganych z niej przychodów nie przyniosły rozwiązania, gdyż brak jest obiektywnej, jednakowej dla wszystkich prowadzących działalność gospodarczą formuły badania wysokości faktycznych przychodów osiąganych przez te osoby z prowadzonej przez nie działalności.

Należy jednak wskazać, że już obecnie funkcjonują rozwiązania ustawowe dotyczące ubezpieczeń społecznych, pomagające zarówno podejmować jak i prowadzić działalność gospodarczą

W dniu 10 lipca 2008 r. Sejm uchwalił zgłoszoną przez Rząd ustawę o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych innych ustaw - przewidującą między innymi wprowadzenie przepisów umożliwiających zawieszenie działalności gospodarczej na okres od 1 miesiąca - nawet do 24 miesięcy, przez przedsiębiorców nie zatrudniających pracowników. Została ona opublikowana w Dz. U. Nr 141, poz. 888, weszła zaś w życie z dniem 20 września 2008 r.

W okresie zawieszenia działalności są także między innymi zawieszono płatności podatków, składek na ubezpieczenia społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne.

Wyżej wymieniona ustawa stanowi niezwykle istotne i pomocne rozwiązanie szczególnie dla osób wykonujących działalność wiążącą się z sezonowością lub nieregularnością dochodów.

Mając na względzie to, że największe trudności związane z wywiązaniem się z obowiązku opłacania składek mogą wystąpić na początku prowadzenia działalności gospodarczej, ustawą z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.Nr 150,poz.1248) wprowadzono z kolei przepisy do ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, które umożliwiają wszystkim osobom, rozpoczynającym prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych wykonywania tej działalności, opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne na preferencyjnych warunkach tj. od zadeklarowanej przez siebie kwoty, nie niższej jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę - zamiast 60% przeciętnego wynagrodzenia, które stanowi minimalną podstawę wymiaru dla wszystkich pozostałych osób prowadzących szeroko rozumianą w świetle ustawy pozarolniczą działalność. Powyższe rozwiązanie stanowi o istotnym zmniejszeniu ubezpieczeniowych kosztów działalności gospodarczej – przez pierwsze 24 miesiące kalendarzowe prowadzenia tej działalności, bo taki maksymalny okres korzystania z tej preferencji przewidział ustawodawca.

Powyższe rozwiązanie ma na celu zmniejszenie ryzyka związanego z podejmowaniem po raz pierwszy działalności gospodarczej, pozwala na przeznaczenie środków zaoszczędzonych w związku z opłaceniem niższych składek, na prowadzenie i rozwój tej działalności. Regulacja ta stanowi zachętę do podejmowania własnej działalności gospodarczej i zaktywizowania osób niemających stałych źródeł dochodów. Ponadto ww. przepisy w dużej mierze skierowane są również do osób młodych, które ukończyły edukację i nie mają szansy na podjęcie zatrudnienia, natomiast wykorzystując swoją aktywność i umiejętności same stworzą sobie miejsce pracy.

Jak wynika z powyższego – zarówno osoby już prowadzące działalność gospodarczą jak i osoby rozpoczynające prowadzenie takiej działalności - mają możliwość funkcjonowania w systemie ubezpieczeń społecznych na korzystnych warunkach.

Z przedstawionych wyżej względów, wprowadzenie ewentualnych zmian w przepisach, rozszerzających na większą grupę przedsiębiorców możliwość opłacania zmniejszonych składek czy też składek na preferencyjnych warunkach - nie znajduje uzasadnienia, zwłaszcza że wobec bezpośredniego powiązania wysokości świadczeń z ubezpieczeń społecznych z wysokością opłacanych składek – mogłoby to skutkować dalszym niekorzystnym zróżnicowaniem wysokości przyszłych świadczeń przedsiębiorców w stosunku do innych ubezpieczonych.

Z poważaniem
MINISTER
z. u. p. PODSEKRETARZ STANU
Marek Bucior